Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI

WILBI

PODAJE WIADOMOŚCI BIEŻĄCE Z ŁOTWY ORAZ PERJODYCZNE Z ESTONJI I FINLANDJI.

Nr. Wilno, dnia 13 kwietnia 1932 r. 38.

T r e ś ć n u m e r u:

ŁOTWA.

---§---

ŁOTWA.Kronika:1.D z i a ł a l n o ś ć B a n k u Ł o t e w s k i e g o ."Jaunakas Zinas" /Nr.76/: Naczelny dyrektor Banku Łotewskiego p.Wanags wygłosił w sejmowej komisji budżetowej sprawozdanie, z którego wynika, że w roku budżetowym 1931/32 Bank Łotewski miał około 6 milj.łatów strat, z czego 2 milj.łatów strat z powodu spadku funta szterlingów, 2 milj.łt.z powodu kredytowania przemysłu i ok.2 milj. łatów z akredytów i dyskonta. W związku z tem zamiast spodziewanych 6 milj.łatów zysku pozostałoby tylko ok.100 tys.łt.

Za cały czas działalności od 1924 r.bank miał zysku 42 milj. łatów, z czego skarb Państwa otrzymał 23 milj.łt., zaś pozostałe 19 milj.łt.wypadło zapisać jako straty.

2.Z m i a n y w p r z e d s t a w i c i e l s t w i e p o l s k i e m ."Brihva Zeme" /Nr.77/: Pierwszy sekretarz poselstwa polskiego w Łotwie Jerzy Śmigielski przeniesiony został na stanowisko konsula w Schneidemühle /Niemcy/, zaś pierwszym sekretarzem mianowany został p.Leński.

3. S p r a w a u d z i a ł u s ę d z i ó w i u r z ę d n i k ó w p o l i c j i w p a r t j a c h p o l i t y c z n y c h .Centralny Komitet partji chrześcijan letgalskich uchwalił m.in.domagać się zakazu sędziom i urzędnikom policji należenia do partyj politycznych.

4. Z d z i a ł a l n o ś c i B a n k u R o l n e g o .Dyrektor Banku Rolnego p.Zelzits wygłosił w komisji budżetowej sejmu sprawozdanie, z którego wynika, że Bank Rolny wydał rolnikom pożyczek na sumę 215 milj.łatów, z czego większość stanowią kredyty krótkoterminowe, które będą przekształcane na długoterminowe. Kredytu otrzymało zaledwie 29% rolników. Dawne długi rolników w stosunku do Banku Ziemskiego wynoszą 67 łatów od 1 ha, zaś osadników 111 łt.od 1 ha. W r.b.na potrzeby kredytowania rolników należałoby wyznaczyć w budżecie państwowym 5 do 6 milj.łt.

5. C e n t r u m d e m o k r a t y c z n e o s y t u a c j i r z ą d u.Organ centrum demokratycznego, pisząc o politycznej sytuacji rządu, wyraża ubolewanie, że w partji S.D. wziął górę kierunek lewicowy, co oznacza zwrot warstw robotniczych ku komunizmowi. Antyrządowe stanowisko progresistów letgalskich jest godne potępienia, gdyż oparte jest na egoistycznych pobudkach.

6.G r o ź b y H i t l e r a w u j ę c i u "P e h d e j a B r i h d i". "Pehdeja Brihdi" /Nr.78/: W związku z groźbami Hitlera w stosunku do Litwy, Łotwy i Estonji, rząd łotewski winien śledzić za krajowymi hitlerowcami i dążyć do ściślejszej współpracy z Litwą i Estonją.

7. "R e w e l a c j e "P e h d e j a B r i h d i" o "L a t v i s i e"."Pehdeja Brihdi" /Nr.78/: Organ związku narodowców łotewskich "Latvis" z powodu małej liczby prenumeratorów ma miesięcznie po 10 tys.łt.strat. Sumę tę pokrywa wywiad niemiecki, który usiłował również przekupić po jednym piśmie w Estonji i Litwie, co mu się jednak nie udało.

8. E k s p o r t l a s u ."Latvijas Sargs"/z 11.IV/: W 1929 r.Łotwa eksportowała 1.138.480 tonn materjałów leśnych; w 1930 r. - 1.042.740 tonn; w 1931 r.607.380 tonn. Wartość tych materjałów wynosiła w 1929 r. 101,1 milj.łt.; w 1930 r. 94,6 milj.łt.; w 1931 r. 48,4 milj.łt. Głównym rynkiem zbytu dla drzewa łotewskiego jest Anglja, Belgja, Holandja, Francja i Niemcy.

9. K r y z y s p r z e m y s ł u .W dn.1 października 1931 r.było na Łotwie 7.331 zakładów przemysłowych, zatrudniających 72.863 robotników; w listopadzie 7.220 zakładów i 70.576 robotników; w grudniu 6.766 zakł.przemysł. i 64.733 robotników. W ten sposób w ciągu trzech miesięcy zamknęło się 565 zakładów z 8.136 robotnikami. Zamknęło się najwięcej zakładów przemysłu drzewnego, skórniczego, konfekcji i t.d. Szereg zakładów zredukował również liczbę godzin pracy. W październiku po 46 godzin w tygodniu pracowało 74,5% zakładów, zaś w grudniu tylko 63,5%.

10. "J a u n a k a s Z i n a s" o M a r s z a ł k u P i ł s u d s k i m ."Jaunakas Zinas" /Nr.76/: Przeciwnicy Piłsudskiego nie mają jednostki, któraby mogła go zastąpić. Dotyczy to zresztą obozu Piłsudskiego, gdzie nieco wybitniejsi są Prystor i Sławek, starzy rewolucjoniści. Marszałek, jak się zdaje, sam rozumie ujemne strony swej zbyt wielkiej popularności, zdając sobie sprawę, że po jego śmierci może powstać zamieszanie. Dlatego też coraz bardziej wysuwa swych młodszych współpracowników, a sam powoli wysuwa się z polityki. Długie podróże zagraniczne Marszałka mają przedewszystkiem na celu wywołanie wrażenia, że i bez Piłsudskiego wszystko jest w porządku i toczy się w normalnym trybie.-

ESTONJA.Kronika:1.U n j a p a ń s t w b a ł t y c k i c h w u j ę c i u "R e v .Z t g.".."Rev.Ztg."/Nr.76/:5 b.m. udała się do Rygi delegacja estońska dla konferowania o możliwościach dalszej rozbudowy łotewsko-estońskiego traktatu handlowego.Projektowana rok temu unja celna rozchwiała się. Należy się z tego raczej cieszyć. W razie realizacji bowiem unji celnej Tallin straciłby zupełnie swą wartość, jako port. Łotwa natomiast wszelkiemi siłami pragnie unji, gdyż byłaby ona dla niej bardzo korzystna. Z drugiej strony jednak małe jednostki gospodarcze walczą z trudnościami. Jak wyraził się b. minister Finansów Sepp, sytuacja niepołączonych państw bałtyckich byłaby w razie zbrojnego zatargu między zachodem a Rosją bardzo groźna.

2. N o w y p o s e ł e s t o ń s k i w R y d z e ."Rahwa Sõna": Rząd zamierza mianować ministra Laretei, obecnego estońskiego posła w Kownie posłem w Rydze.

3. S y t u a c j a g o s p o d a r c z a w p i e r w s z y m k w a r t a l e r.b . "Rev.Ztg." /Nr.77/: Rząd dążył do utrzymania dotychczasowego quantum produkcji rolnej. Mimo to eksport masła zmniejszył się w pierwszym kwartale o 20%. Sytuacja kupiectwa pogorszyła się. Przemysł eksportowy skurczył się. Eksport zmniejszył się o 37% w porównaniu z tym samym okresem roku ub., zaś import o 36%. Z drugiej strony obserwuje się powolny zwrot wycofywanych wkładów bankowych. Rezerwy , złota i dewiz Banku Estońskiego nieco się zwiększyły. Obieg banknotów zmniejszył się. Rok budżetowy został zamknięty bez deficytu.

4. Statystyka rybołóstwa estońskiego. "Päewaleht"/Nr.95/: Rybołóstwo estońskie przedstawiało się w ostatnich czterech latach, jak następuje:

1931 r.	- 12.403 tonn,	w tem stremlingi	6.220;	kilki 2.687
1930 "	- 16.936 "	" " "	10.443;	" 2.551
1929 "	- 14.922 "	" " "	7.998;	" 3.533
1928 "	- 13.648 "	" " "	7.836;	" 2.872.

Wartość całego połowu morskiego wynosiła w roku 1931 - 2.555 tys.koron, zaś wód słodkich - 500 tys.koron. W roku 1930 - 3.780 tys.kr.

5. Wojsko a szkolnictwo."Rev.Ztg." /Nr.78/: Na mocy rozporządzenia gen.Tennisona dzieci oficerów narodowości estońskiej mogą uczęszczać tylko do szkół estońskich.

6. Związek kombatantów o zmianie konstytucji."Rev.Ztg." /Nr.78/: Związek byłych kombatantów o niepodległość uchwalił rezolucję, odrzucającą projekt zmiany konstytucji. Związek stoi na stanowisku, że projekt zmiany konstytucji jest próbą wprowadzenia w błąd opinji publicznej, gdyż nie wnosi właściwie nic nowego.

7. Eksport ryb do Polski."Rev.Ztg." /Nr.78/:W wyniku rokowań polsko-estońskich Estonja sprzeda Polsce pół miljona kg. ryb.

8. Tennison o monopolu importowym."Rev. Ztg." /Nr.79/: Minister Tennison w wywiadzie prasowym udowadniał konieczność monopolu importowego, tłumacząc, że złożyły się nań względy walutowe i potrzeba określenia kierunku handlu zagranicznego w znaczeniu handlowo-politycznem.

9. Wycieczki polskie do Estonji."Päewaleht" /Nr.97/: Według informacyj estońskiego Biura Turystycznego, Estonję odwiedzi w r.b. większa liczba turystów z Polski.

10. Polsko-estońskie rokowania handlowe."Päewaleht" /Nr.88/: Polsko-estońskie rokowania handlowe nie dały narazie dla Estonji wyników pozytywnych. Nie wiadomo, czy warto jest dla jednorazowej dostawy 50 tys.par obuwia do Polski narażać eksport estoński do Anglji. Opinja w tym względzie jest przedwczesną, gdyż brak jest informacyj kół miarodajnych.

11. Estoński eksport masła."Päewaleht" /Nr.89/: Eksport masła za ostatnie 3 mies. zmniejszył się o 23% w porównaniu z tym samym okresem r.ub.

12. Wywiad prasowy posła U.S.A. w sprawie stosunków estońsko-amerykańskich. "Rev.Ztg." /Nr.79/: Poseł w U.S.A. w Estonji minister Skinner w wywiadzie prasowym wyraził nadzieję, że Estonja weźmie udział w wystawie światowej, jaka się odbędzie w przyszłym roku w Chicago.

13. Ograniczenie turystyki fińskiej do Estonji."Paewaleht" /Nr.91/: W związku ze zniesieniem prohibicji w Finlandji, Estonja nie może oczekiwać w r.b. wielu turystów fińskich.

14. Dalsza monopolizacja importu."Rev.Ztg." /Nr.75/: Rząd ogłosił nową listę całego szeregu zmonopolizowanych towarów importowanych, głównie artykułów gumowych, metalowych i papierowych.

15. Stosunki kulturalne z Polską."Waba Maa" /Nr.79/: 5 b.m. udali się do Tallina z Warszawy przedstawiciele polskiego stowarzyszenia artystów scenicznych, pisarzy i kompozytorów Brochocki i Leśman w celu założenia takiegoż stowarzyszenia w Estonji.-

17